

RINGERIKE
KOMMUNE

Formannskapetets strategiseminar 2023

Økonomiske prioriteringer 2024-2027

Hovedtall – Driftsregnskapet (tall i 1000 kr)

Rammeområde:	Regnskap pr april	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik i kr 1. tertial	Avvik i kr mars
10 Folkevalgte og revisjon	2 751	11 279	11 279	0	0
20 Administrasjon og fellestjenester	35 879	88 483	88 483	0	0
25 Strategi og utvikling	21 667	63 401	67 901	-4 500	-2 000
30 Utdanning og familie	269 862	736 289	771 289	-35 000	-30 000
40 Helse og omsorg	291 639	822 783	856 283	-33 500	-32 000
50 Teknisk, kultur og idrett	90 853	235 774	250 774	-15 000	-6 000
51 Selvkost	-12 714	-86 935	-86 935	0	0
70 Avsetninger, overføringer	-11 287	-42 874	-49 874	7 000	7 000
Sum drift	688 651	1 828 200	1 909 200	-81 000	-63 000
80 Skatt og rammetilskudd	-676 254	-2 038 900	-2 116 400	77 500	37 500
90 Finans	78 411	210 700	203 700	7 000	3 000
<i>Herav avsetning til disposisjonsfond</i>		3 700	3 700		
Forventet positiv effekt strøm og skatteinntekter					22 500
Sum	90 809	0	-3 500	3 500	0

- Lagt inn en forventning om merinntekt skatt, skatteutjevning og rammetilskudd på 80 mill. kroner
- Forventet utbytte 7 mill. kroner høyere enn budsjett, eiendomsskatt 2,5 mill. kroner lavere enn budsjett

Forslag til budsjettjusteringer i driften 1. tertial:

- Helse og omsorg tilføres 23 millioner kroner
 - ✓ Økonomisk sosialhjelp, 10 millioner kroner
 - ✓ Økt aktivitet, prisendringer og ny drift i Heradsbygda, 12 millioner kroner
 - ✓ Partnerskapsavtale med Frelsesarmeen, 0,6 millioner kroner
- Utdanning og familie tilføres 28 millioner kroner
 - ✓ Gratis SFO 1. og 2. trinn fra høsten 2023, 3,6 millioner kroner
 - ✓ Skoleskyss Veienmarka, 3 millioner kroner
 - ✓ Spesialpedagogiske tiltak og forebyggende arbeid barn og unge, 4 millioner kroner
 - ✓ Introstønad og årsverk voksenopplæringen, 18 millioner kroner
- TKI tilføres 5,5 millioner kroner
 - ✓ Energiutgifter nedjusteres med 8 millioner kroner
 - ✓ Brøyting og strøing, 7 millioner kroner
 - ✓ Driftskonsekvenser nye og gamle bygg, 6,5 millioner kroner
- Strategi og utvikling tilføres 3 millioner kroner
 - ✓ Kostnader ifm eiendomsskatt, 2 millioner kroner
 - ✓ Økte systemkostnader innenfor IT, 1 million kroner

Hvor mye av dette vil måtte videreføres inn i 2024?

Finansieres ved:

- Skatteinntekter økes med 60 millioner kroner
- Rammetilskudd med skatteutjevning økes med 20 millioner kroner
- Integringstilskudd økes med 5,5 millioner kroner

Skatteinntekter utover nivåene i RNB blir ikke automatisk med videre til 2024.

Årets avsetning til disposisjonsfond økes med 25,8 millioner kroner.

Hvor ligger usikkerheten nå?

Liten usikkerhet

Usikkerhet

Stor usikkerhet

Budsjett = Årets budsjett 2023

Risikoområde:		Beløp (millioner kroner)	Kommentar:
Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd	Best avvik	120,0	Skatteinntekt på samme nivå som i 2022 for landet og kommunen
	Budsjett	1021+923	Redusert skatteinntekt med rundt 8 % fra 2022
	Verst avvik	50,0	Beregninger etter RNB som forutsetter økt rammetilskudd også
Energiutgifter	Best avvik	15,0	Vi kommer tilbake til "normale" tilstander fra før 2020 i løpet av 2023
	Budsjett	80,5	
	Verst avvik	5,0	Prognoser med vedvarende høye priser fra høst 2022 fortsetter gjennom 2023
Drift sektorer	Best avvik	-60,0	Utvidede kostnader sørger for minst 60 mill. kroner i merforbruk
	Budsjett	1 828,2	
	Verst avvik	-90,0	Klarer ikke justeringskrav på 48 mill., og utvider kostnader ytterligere
Utbytte	Best avvik	7,0	Utbytte for 2022 er foreslått til 42 mill
	Budsjett	35,0	
	Verst avvik	7,0	Utbytte for 2022 er foreslått til 42 mill
Konsesjonskraftinntekter	Best avvik	2,0	Fortsatt høye strømpriser på nivå med 2022
	Budsjett	13,0	
	Verst avvik	-3,0	Tilbake til "normale" tilstander fra før 2020.

KS sin prognosemodell for skatt og rammetilskudd.....

Hvor ligger usikkerheten nå?

Renteutgifter (netto)	Best avvik	7,0	Rentene blir litt under 4 % på innskudd og lån med flytende rente
	Budsjett	88,0	Rente på 4 % er lagt til grunn
	Verst avvik	0,0	Rentene kommer opp i 5 % i gjennomsnitt for året
Avkastning Fossefondet	Best avvik	16,0	Opptur på aksjemarkedene og en positiv avkastning i fondet på 15 %
	Budsjett	9,0	
	Verst avvik	-35,0	Nok et år med stor nedgang på aksjemarkedene og negativ avkastning på 15 %
Lønnsvekst	Best avvik	-5,0	Lønnsvekst rundt 5 %
	Budsjett	35,4	Lønnsvekst i overkant av 4 %
	Verst avvik	-10,0	Lønnsvekst opp mot 5,5 %
Integreringstilskudd	Best avvik	5,5	Bosetting 160 i 2023
	Budsjett	67,5	Bosetting 135 i 2022 og 110 i 2023
	Verst avvik	0,0	
Beredskap	Best avvik	0,0	Ingen hendelser som krever ekstraordinære økonomiske ressurser
	Budsjett		Ingen spesielle avsetninger utover normal drift
	Verst avvik	-20,0	Naturkatastrofer, pandemi, krigshendelser o.a. Ved store utgifter trer gjerne staten inn for å avhjelpe økonomisk
			Avvik ved kommunedirektørens forslag i høst:
SUM	Best avvik	107,5	181
SUM	Verst avvik	-96,0	-305

- Budsjettrentene anbefales til 4,5 % for 2024 (KBN)
- Vil bety ca 15 millioner kroner i økte renteutgifter i forhold til 2023.
- Ingen god hjelp fra selvkost som forholder seg til 5 års renter som ser ut til ha stabilisert seg i underkant av 4 %.
- Innskuddsrentene vil også gå opp. Avhengig av likviditetssituasjonen som vil bli noe lavere inn i 2024 på grunn av høye pensjonsutgifter (reguleringspremien).

Demografiutvikling:

År	2020	2021	2022	2023	Prognose - middels nasjonal vekst										Vekst fra 2023-2033	
					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Antall	%
0 - åringar	270	244	264	266	270	267	269	271	273	275	277	279	282	285	19	7 %
Barnehage (1-5 år)	1 418	1 399	1 367	1 391	1 406	1 410	1 413	1 423	1 427	1 426	1 433	1 444	1 454	1 466	75	5 %
Grunnskole (6-15 år)	3 421	3 379	3 354	3 406	3 341	3 307	3 253	3 180	3 132	3 120	3 098	3 071	3 065	3 073	-333	-10 %
Videregående (16-19 år)	1 356	1 389	1 405	1 442	1 420	1 410	1 435	1 481	1 495	1 465	1 433	1 398	1 360	1 343	-99	-7 %
Voksne (20-66 år)	18 562	18 650	18 724	18 887	18 870	18 914	18 982	18 985	19 040	19 112	19 200	19 269	19 308	19 271	384	2 %
Eldre (67-79 år)	4 074	4 226	4 345	4 448	4 482	4 582	4 591	4 637	4 658	4 661	4 647	4 683	4 724	4 815	367	8 %
Eldre (80-89 år)	1 242	1 248	1 255	1 331	1 420	1 485	1 601	1 712	1 807	1 909	2 027	2 107	2 193	2 240	909	68 %
Eldre (90 år og eldre)	298	300	297	273	282	278	270	284	297	315	321	334	347	385	112	41 %
Total	30 641	30 835	31 011	31 444	31 491	31 653	31 814	31 973	32 129	32 283	32 436	32 585	32 733	32 878	1 434	5 %

Befolkning pr 1. januar pr år

	2020	2021	2022	2023	Prognose - lav nasjonal vekst										Vekst fra 2023-2033	
					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Antall	%
0 - åringar	270	244	264	266	236	234	232	230	228	226	226	224	222	222	-44	-17 %
Barnehage (1-5 år)	1 418	1 399	1 367	1 391	1 363	1 330	1 296	1 270	1 232	1 224	1 215	1 205	1 197	1 188	-203	-15 %
Grunnskole (6-15 år)	3 421	3 379	3 354	3 406	3 312	3 277	3 219	3 142	3 087	3 036	2 973	2 909	2 864	2 827	-579	-17 %
Videregående (16-19 år)	1 356	1 389	1 405	1 442	1 412	1 397	1 423	1 467	1 479	1 447	1 414	1 376	1 336	1 316	-126	-9 %
Voksne (20-66 år)	18 562	18 650	18 724	18 887	18 782	18 799	18 848	18 817	18 854	18 892	18 949	18 988	18 991	18 931	44	0 %
Eldre (67-79 år)	4 074	4 226	4 345	4 448	4 473	4 572	4 572	4 614	4 628	4 623	4 606	4 639	4 670	4 753	305	7 %
Eldre (80-89 år)	1 242	1 248	1 255	1 331	1 418	1 476	1 584	1 693	1 780	1 875	1 979	2 051	2 130	2 167	836	63 %
Eldre (90 år og eldre)	298	300	297	273	276	272	263	274	280	297	303	311	322	351	78	29 %
Total	30 641	30 835	31 011	31 444	31 272	31 357	31 437	31 507	31 568	31 620	31 665	31 703	31 732	31 755	311	1 %

Hva betyr det for tjenestene når all vekst kommer i aldersgruppen 67 år og oppover med desidert størst vekst i aldersgruppen 80-89 år?

**HVILKE POLITISKE PRIORITERINGER I DRIFTEN ER
SENTRALE I KOMMENDE PLANPERIODE?**

RINGERIKE
KOMMUNE

Investeringsprioriteringer

Kommunedirektør Tore Isaksen (juni 2023)

Investeringsplan 2024-2040:

- For å holde lånegjelden på dagens nivå eller mindre, må ikke kommunen legge opp til en investeringstakt på mer enn avdragsnivået. Det går alltid 20 – 30 mill. til «småting». Investeringstakten bør ligge på 130 – 150 millioner pr. år i de neste 10 årene. Med det som forutsetning – hvordan vil ditt parti prioritere investeringsprosjektene som «ligger i løypa»??

Hvert parti presenterer sine refleksjoner/prioriteringer.

Boliger med heldøgnsstilbud (150)

Bro Pettersøya (100)

Andre broer (100)

2. Byggetrinn Alles Hus (60 av driften)

Ny brannstasjon (250 – Hole 50)

Krematorium (150)

Nytt sykehjem (500)

Ny ishall (20 av driften – garanti 200)

Behov b.h + skole (200)

Nytt kommunehus (400)

???

Takk for oppmerksomheten!

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE